

»Nedrustning förklaring till den stora ohälsan«

– Nedrustningen av företagshälsovården är en del av förklaringen till den stora ohälsan. Det vi kan göra är att bygga upp företagshälsovården igen.

Det sa arbetslivsminister Hans Karlsson på företagsläkarnas utbildningsdagar i förra veckan. Temat för dagarna, som lockade fler än vanligt, var just »Företagsläkaren – ohälsans frälsare«.

II – I år är det över 130 anmälda företagsläkare, mot tidigare års cirka 60, och det beror troligtvis på att ohälsotalen är en fråga som lockar många, säger Johnny Johnsson, ordförande i Svenska företagsläkarförbundet.

Något som diskuterades var när man som företagsläkare har skyldighet att anmäla om det föreligger hälsorisk på en arbetsplats, exempelvis på företag där det går många anställda på en chef.

– Ska man då som företagsläkare anmäla företaget enligt arbetsmiljöförordningen? Den som drar i visslan blir ofta



– Ohälsotalen lockar många, så kommenterar Johnny Johnsson, ordförande i Svenska företagsläkarförbundet, de stora intresset för företagsläkarnas utbildningsdagar.

syndabock och därför drar sig många företagsläkare för en anmälan.

Föreningen ska arbeta vidare med frågan och eventuellt tillsätta ett etiskt råd.

Arbetslivsminister Hans Karlsson började med att erkänna att han sällan träffade »företagshälsovårdsmännskor«, och sade att efterfrågan på företagsläkare borde bli större.

– Vi måste vara många som agiterar för företagshälsovården och vi måste bilda opinion för det behovet. Vi har en bra arbetsmiljölag men det gäller att utnyttja lagarna. Det vore enkelt för arbetsgivare och arbetstagare att sätta sig ner och systematiskt bearbeta dessa frågor.

Men från publikhåll menade man att

det inte är något fel på efterfrågan utan att det snarare är så att kapaciteten och resurserna inte räcker till.

– Vi måste påminna om att efterfrågan på företagshälsovård är stor, svarade Hans Karlsson.

En invändning var också att de små entreprenörerna är bättre på företagshälsovård, och att det i stället är dags att sätta press på de stora arbetsgivarna inom den offentliga sektorn. Hans Karlsson höll med om att den offentliga sektorns arbetsgivare kommer alldeles för snällt undan.

– Min föreställning är att många anställda har tillgång till företagshälsovård, men bara delar av den. Det som saknas är det förebyggande och långsiktiga.

En viss skepsis fanns också hos den engagerade publiken mot förslaget om avstämningsmöten. Kritikerna var tveksamma till om det skulle fungera, och om läkaren verkligen kommer att ha tid med sådana möten.

Regeringen planerar nu en utredning med uppdrag att bland annat ta reda på ett sätt att etablera en starkare skyldighet hos företag att omfattas av företagshälsovård. Att en hög kvalitet på företagshälsovården och att utbildning av företagsläkare ska kunna säkerställas ska också ses över i den ännu ej tillsatta utredningen.

– Det kommer finnas behov av att utbilda företagsläkare i framtiden, sa Hans Karlsson och syftade då på de församlades ålder.

Regeringen har också lagt fram ett förslag om en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet, där det är tänkt att försäkringskassa, länsarbetsnämnd, landsting och kommun frivilligt ska samverka för att få en effektivare användning av resurser. Propositionen om finansiell samordning ska lämnas till riksdagen före sommaren, för beslut i höst – om allt går enligt planerna.

Under företagsläkarförbundets fullmäktigeförhandlingar beslutades om omval av den nuvarande styrelsen.

Sara Zetterlund-Holfve
sara.zetterlund-holfve@lakartidningen.se

Kan du ställa upp på de krav och förväntningar som ställs?



Peter Sälldin, privatpraktiserande i Gimo och på Uppsalahälsan:
– Ja, eftersom jag arbetar som konsult kan jag skapa sådana förväntningar själv. Jag anser att jag kan arbeta med god kvalitet, så att patienterna kan behålla sin värdighet.



Eddy Holmgren, Feelgood, Göteborg:
– Ja, jag tycker att tiden räcker till, men mycket arbete måste läggas ner på att inte få för mycket arbete, och den uppgiften sköter sig inte av sig själv. Efterfrågan på företagshälsovård ökar mer och mer men jag har en arbetsgivare som vågar satsa och rekrytera fler företagsläkare.



Birgitta Gottfries Dahlberg, Kistahälsan Kvalita:
– Ja, ganska bra, mycket beroende på att jag har specialiserat min egen tjänst. Jag har fått arbetsgivaren att acceptera de villkor jag har ställt.



Åsa Nilsson, Lund kommuns företagshälsovård:
– Nej, inte i den mån jag själv skulle önska. Det viktigaste skälet till min pessimism är att företagshälsovården inom offentlig sektor är underdimensionerad. Jag upplever också att företagshälsovårdens kompetens inom det förebyggande arbetsmiljöarbetet efterfrågas i för låg grad och att vår kompetens endast efterfrågas fragmentariskt i diskussionen kring andra åtgärder för att minska ohälsan/långtidssjukfrånvaron bland de kommunanställda.



Kjell-Einar Söderberg, Kommunhälsan, Eskilstuna:
– Man måste som företagsläkare reflektera över de krav som ställs och efter det ställa egna krav. Jag vet kraven utifrån och har gjort om den till egna krav. Detta är man tvungen att göra för att hålla sig frisk.